

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на енергетиката

Изх. № 17 - 03 - 00 - 536

дата 23 - 11 - 2018

ДО

**Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

КОПИЕ:

✓ **ДО Г-Н ДЕЛЯН ДОБРЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ЕНЕРГЕТИКА ПРИ 44-ТО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,

На 22 ноември 2018 г., Министерският съвет прие решение № 847, с което одобри изменение и допълнение на Енергийната стратегия на Република България до 2020 г.

Със същото решение Министерският съвет предлага на Народното събрание да разгледа и приеме изменението и допълнението на стратегията, като възложи на министъра на енергетиката да представи нейното изменение и допълнение в Народното събрание.

Необходимостта от изменение и допълнение на Енергийната стратегия на Република България до 2020 г. е свързана с неотложните действия, които следва да

бъдат предприети, имащи ключово значение за развитие на газопреносната инфраструктура в страната.

След 1 януари 2020 г. се очаква **значителна промяна в маршрутите на доставка на газ през територията на България** от Север-Юг на Юг-Север, както и риск от значително намаляване на транзитираните през страната количества, а оттам им приходите от тях, обусловено от следните два факта:

- ❖ Предстои изграждане на ключови проекти в региона, които ще променят основната посока и маршрути на потоците – „Турски поток“, проектите от „Южен газов коридор“, TANAP, TAP, междусистемна връзка Гърция-България (IGB), проект за нов терминал за втечен газ в гр. Александруполис (Гърция), газопровода East Med (с източници на газ от Средиземно море) и др.;
- ❖ Позиция на ООО „Газпром экспорт“, съгласно която след 1 януари 2020 г. нямат интерес от ползване на настоящата инфраструктура, осигуряваща входен капацитет от Румъния и изходен капацитет към Турция.

Към момента основната част от приходите на „Булгартрансгаз“ ЕАД са от осъществявания транзитен пренос на база дългосрочен договор за трансграничен пренос с входен капацитет 17,8 млрд.м³/г и входна точка от Румъния и изходни точки към Турция (капацитет 14,0 млрд.м³/г), Гърция (капацитет 3,0 млрд.м³/г) и Република Македония (капацитет 0,8 млрд.м³/г).

Концепция за газов хъб „Балкан“

Концепцията за изграждане на газоразпределителен център (хъб) на територията на България е основана на идеята в района на гр. Варна и други входни точки да постъпват от различни източници значителни количества природен газ за по-нататъшно транспортиране, като в същото време в тази точка се организира и място за търговия с газ (хъб), където всеки пазарен участник би могъл да извършва сделки с природен газ на пазарен принцип.

В контекста на европейските цели за изграждане на взаимосвързан и единен общоевропейски газов пазар, реализирането на концепцията за газов хъб е в синхрон с проектите за развитие на Южния газов коридор и в пълно съответствие с плановете за развитие на газовата инфраструктура в Европа, в посока подобряване сигурността на доставките и диверсификацията на източниците на доставка на природен газ. Проектът е в съответствие с нуждите на региона, идентифицирани от Групата на високо равнище за газова свързаност на Централна и Югоизточна Европа (CESEC), както и от Европейската стратегия за Енергиен съюз. Създаването на газов хъб цели чрез изграждане на необходимата газопреносна инфраструктура да се

свържат пазарите на природен газ на страните-членки в региона - България, Гърция, Румъния, Унгария, Хърватия, Словения и през тях на страните-членки от Централна и Западна Европа, както и на договарящите се страни от Енергийната общност - Сърбия, Украйна, Република Македония, Босна и Херцеговина и др., като по този начин допринесе за постигането на основните приоритети на европейската енергийна политика.

Проектът за газов хъб „Балкан“ се ползва с политическата и финансова подкрепа на Европейската комисия, като финансовата подкрепа намери и реално изражение в осигуреното от ЕК безвъзмездно съфинансиране на предпроектно проучване за проекта газов хъб „Балкан“.

В следствие от Междинния доклад на проучването, на 12 юни 2018 г. в сградата на Европейската комисия в Брюксел, бяха представени междинните резултати, в т.ч. предпочитания вариант за трасе, подкрепен и от експертите, като предвидената нова инфраструктура в рамките на първата фаза на избрания вариант на трасе има пълно съвпадение с планираната нова инфраструктура за реализация в рамките на проект *„Разширение на газопреносната инфраструктура от българо-турската граница до българо-сръбската граница“*.

В тази връзка, проектът *„Разширение на газопреносната инфраструктура от българо-турската граница до българо-сръбската граница“*, в резултат от проведените от „Булгартрансгаз“ ЕАД две неангажиращи фази на процедурата Open Season и проведените предпроектни проучвания, се явява **задължително необходима и неразделна част от концепцията за газов хъб Балкан** по отношение инфраструктурата за изграждане. Изпълнителят на предпроектното проучване за газов хъб „Балкан“ я е разработил на база заявките на потенциалните ползватели, прогнозите за търсене на целевите пазари и на база допускания за възможни нови източници и трасета за доставка на газ. Тези факти доказват необходимостта от разширение на съществуващата газопреносна система и неотложната нужда от реализация на цялостната концепция за газов хъб „Балкан“ с оглед запазване на ролята на Република България, като водещ търговски разпределителен център в региона и ЕС като цяло. Също така, това ясно доказва и пълната осъществимост на проекта в резултат от всички предимства, които България притежава в тази връзка.

Като основни източници за захранване на хъба се разглеждат руският природен газ, местен добив от България и Румъния, природен газ от Южния газов коридор (ТАП и ТАНАП). Съществуващите и изграждащите се терминали за втечен природен газ в Гърция и Турция биха могли да осигурят количества природен газ от САЩ, Катар, Алжир, Египет и други.

Задължителна необходима предпоставка за реализирането на концепцията за газов хъб „Балкан“ е изграждането на необходимата инфраструктура, която да осигури движението на газовите потоци, съгласно заявките на ползвателите.

Възможността да се развие действащ и ликвиден търговски хъб в региона, базиран в България, изисква също така изграждането и оперирането на газова борса, на базата създаването на ново Дружество, което се планира да бъде с мажоритарно акционерно участие на газопреносния оператор „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Необходимост от разширение на газопреносната инфраструктура

В качеството си на комбиниран оператор, осъществяващ лицензионните дейности по пренос и съхранение, „Булгартрансгаз“ ЕАД оперира и развива газопреносната инфраструктура в страната. В изпълнение на законовите изисквания за тези свои дейности, операторът на газопреносна система е длъжен да я развива в унисон с дългосрочните прогнози и планове за развитие на газоснабдяването и извън тях, когато това е икономически обосновано.

В тази връзка и с оглед на оценка на пазарния интерес от допълнително развитие на съществуващата газопреносна инфраструктура към всички съседни пазарни зони, в т.ч. с трети страни, „Булгартрансгаз“ ЕАД стартира Процедура по оценка на търсенето и разпределение на добавен капацитет - Open Season. Процедура по оценка на търсенето и разпределение на добавен капацитет - Open Season се състои от три фази, две от които са необвързващи.

Фаза 3 от процедурата Open Season е планирана за периода **3 декември – 31 декември 2018 г.**, като при положителен резултат предстои подписването на ангажиращи договори за пренос и взимане на окончателно инвестиционно решение.

В резултат от проведените неангажиращи фази от процедурата, проведените предпроектни проучвания и разговори с акционерите на проектите компании, които се очаква да изградят съседните газопреносни инфраструктури (РАО „Gazprom“, BOTAS, Srbijagas, Gastrans) е идентифицирана и определена нуждата от реализирането на нов проект за добавен капацитет *„Разширение на газопреносната инфраструктура от българо-турската граница до българо-сръбската граница“*.

Предварителните инвестиционни разходи, определени в резултат от проведените предпроектни проучвания, за изграждане на посочената нова инфраструктура (Участък 1 и Участък 3) са в приблизителен размер на около 2 767 млрд. лв., без ДДС.

С оглед описаното текущо положение и макро среда, свързани с дейностите по трансграничен пренос на природен газ, реализацията на разширението на газопреносната инфраструктура в България в резултат от заявките в процедурата Open Season и проведените предпроектни проучвания, както и изразената позиция на ООО „Газпром експорт“ относно промяна на потоците след 1 януари 2020 г., е необходимо **изменение и допълнение на Енергийната стратегия на Република България, за да има възможност до края на 2018 г. в оперативен порядък да бъдат стартирани следните дейности, които да доведат до изграждане на необходимата инфраструктура до края на 2019 г.:**

1. Изграждане до края на 2019 г. на необходимата допълнителна газопреносна инфраструктура

Изграждането на инфраструктурата в срока, посочен от заявителите в процедурата Open Season ще осигури необходимите финансови приходи за „Булгартрансгаз“ ЕАД, както и изпълнение на договорните задължения в резултат от проведената ангажираща Фаза 3 от процедурата.

Осигуряването на инфраструктурата до 1 януари 2020 г. ще запази ролята на България на картата на Европа като основна транзитна държава, а не само като получаваща газ страна, ще осигури сигурност на доставките за страната и региона и ще обезпечи сериозни финансови приходи от дейността по трансграничен пренос.

От страна на „Булгартрансгаз“ ЕАД следва да бъдат предприети всички необходими действия по реда на Закона за обществените поръчки и по реда на съответните други приложими нормативни актове за изграждане на линейната част и на необходимите компресорни мощности на допълнителната газопреносна инфраструктура до края на 2019г., с оглед реализацията на проект „Разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД паралелно на северния (магистрален) газопровод до българо-сръбската граница“.

2. Осигуряване на подходяща пазарна среда за осъществяване на газов хъб „Балкан“ чрез създаването на газова борса

От ключово значение за изграждането на проекта за разширение на газопреносната инфраструктура в участъка от турско-българската граница до българо-сръбската граница, съставна част от подкрепяната от българското правителство и ЕК концепция за Газов хъб „Балкан“ като място за организирана търговия на пазарен принцип е както недопускане възможността един или няколко

доминантни доставчика/ вносителя да възпрепятстват конкуренцията и свободната търговия на пазара в страната и в региона по прозрачен и недискриминационен начин, така и осигуряването на съвременен търговски хъб, с наличието на високо ниво на ликвидност и краткосрочна търговия на значителни обеми газ. В тази връзка е необходимо създаването на поне една лицензирана газова борса в страната на която да се осъществяват физическите и финансови сделки с природен газ. Също така, газова борса със сегмент за организирана двустранна търговия ще осигури изпълнението на изискванията на РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 312/2014 на Комисията от 26 март 2014 година за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи, задължение, което следва да бъде изпълнено **до 15 април 2019 г.** Наред с това, доброволни програми за освобождаване на газ от големите доставчици/ производители ще е необходима за осигуряване на достатъчно ликвидност.

В тази връзка следва да бъдат предприети действия за създаване на газова борса за осигуряване на подходяща пазарна среда за осъществяване на газов хъб „Балкан“ чрез учредяване на дъщерно дружество на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

3. Акционерно участие на „Булгартрансгаз“ ЕАД в изграждането на новия LNG терминал в Александрополис

Българското участие в проекта за изграждане на терминал за втечен природен газ край Александрополис е стратегически важно за диверсификацията и сигурността на енергийните доставки. Синергията на този проект с изграждането на междусистемната връзка Гърция-България ще съдейства за сигурността и диверсификацията на енергийните доставки. Проектът ще осигури нови количества газ за снабдяване на гръцкия и регионалните пазари в Югоизточна Европа, допринасяйки същевременно за увеличаване на източниците за доставка на газ и трасетата, насърчаване на конкуренцията в полза на крайните клиенти, сигурността на доставките в Гърция и балканските страни, както и подобряване на надеждността и гъвкавостта на Националната мрежа за природен газ, както и регионалните и трансевропейски мрежи. Ключовият очакван източник на газ чрез този терминал е с произход от САЩ, Катар и др. големи производители на втечен природен газ като това ще доведе до допълнителни източници на природен газ за газов хъб „Балкан“ и повишаване на сигурността на доставките за страната и Региона, и се явява допълнителен аргумент в установяването на първия в региона газов разпределителен център в България.

„Булгартрансгаз“ ЕАД следва да предприеме стъпки по придобиване на акции от страна на „Булгартрансгаз“ ЕАД в проектната компания, която осигурява развитието на проекта за изграждане на новия LNG терминал в Александруполис.

4. Реструктуриране на действащия дългосрочен договор с „Газпром экспорт“ (ГПЕ) при условията на сключване на нов 15/20 г. договор за пренос

ООО „Газпром Экспорт“ е представил позиция, съгласно която в контекста на развитието на проекта Турски поток, е необходимо реструктуриране на действащия договор, тъй като е възможно да заплащат два пъти за ползване на инфраструктурата, която е изградена към момента, но ще бъде използвана при пренос на природен газ през новите газопроводи.

От страна на ГПЕ е изразена позиция за отпадане задължението за плащане на тези участъци, като те бъдат извадени от действащия Договор за транзитен пренос, и за освобождаване на резервирания капацитет, чиято стойност е основната част от приходите по действащия договор.

На база изложената позиция на ООО „Газпром экспорт“ относно това, че не планира да използва входния капацитет от Румъния и изходния капацитет към Турция след 1 януари 2020 г., съществуват рискове и несигурност дали ООО „Газпром экспорт“ ще продължи да плаща в пълен размер таксите за неизползвания капацитет към Турция, в случай че в резултат от изменението на потоците не използва голяма част от него, като трябва да се вземе предвид, че транзитираните количества природен газ към Турция представляват 80 % от общите транзитирани количества през предходната година.

Изразената позиция включва твърдението, че ако ООО Газпром экспорт продължи плащането на разходите по съществуващия дългосрочен договор в пълен размер, участието им в ангажиращата фаза на процедурата Open Season по отношение точките на границите Турция/България и България/Сърбия може да бъде оценено като икономически нецелесъобразно.

„Булгартрансгаз“ ЕАД няма формални основания за изменение действащия дългосрочен Договор № 643/00157629/210215 от 27 април 1998 г. Липсват и формални основания за изпълнение задълженията по договора на която и да е от двете страни, включително задължението за плащане от страна на ООО Газпром экспорт.

В контекста на новата външна среда и съществуващите договорни взаимоотношения са анализирани перспективите за развитие на газопреносната система на Република България и на трансграничния пренос от гледна точка на очакваните бъдещи приходи и разходи за оператора на газопреносна система „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Направен е финансов анализ на три варианта за действие, както следва:

- Вариант 1 - Реализация на проекта за разширение на газопреносната инфраструктура между Турция и Сърбия, прекратяване на действащия договор и предлагане на освободените капацитети на търговци на природен газ на RBP и резервирането им от тяхна страна при условията на регулирана цена;
- Вариант 2 - Продължаване на действащия договор до 2030 г. (включително продължаване на заплащането на таксите за капацитет към Турция от 14,0 млрд. м³/г), но без реално пренесени количества;
- Вариант 3 - Реализация на проекта за разширение на газопреносната инфраструктура между Турция и Сърбия и реструктуриране на действащия договор чрез освобождаване от ООО „Газпром экспорт“ на капацитет в участъка Негру вода - Малкочлар.

Резултати от финансовия анализ на Вариант 1: Реализация на проекта за разширение на газопреносната инфраструктура между Турция и Сърбия, прекратяване на действащия договор и предлагане на освободените капацитети на търговци на природен газ на RBP и резервирането им при условията на регулирана цена:

- Нетна настояща стойност (NPV) в размер на 2,831 млрд. лв., което показва, че бъдещите приходи от проекта, търгуваните на RBP (платформа за резервиране на капацитет) освободени капацитети към Гърция и Република Македония и допълнителните приходи от освободен капацитет в участъка Негру вода - Малкочлар, дисконтирани с нормата на възвръщаемост в размер на 4,14 %, надвишават CAPEX (инвестиционни разходи) и OPEX (оперативни разходи) за проекта с 2,831 млрд. лв.
- Индикативната изчислена счетоводна печалба след данъчно облагане (като разлика между очакваните приходи и разходи, включително за данъци) за 20 години на експлоатация е в размер на 4,305 млрд. лв.

Резултати от финансовия анализ на вариант 2 „Продължаване на изпълнението на съществуващия договор“:

- Нетна настояща стойност (NPV) в размер на 1,034 млрд. лв., което показва, че бъдещите приходи, дисконтирани с нормата на възвръщаемост в размер на 8,14 %, надвишават ОПЕХ с малко над 1 млрд. лв. Трябва да се вземе предвид, че в този вариант не се предвиждат допълнителни инвестиции за нова инфраструктура, тъй като се използва съществуващата газопреносна мрежа за транзитен пренос на природен газ. В тази връзка, NPV представлява очакваните приходи, намалени с изчислените оперативни разходи, дисконтирани към настоящия момент.
- Индикативната изчислена счетоводна печалба след данъчно облагане (като разлика между очакваните приходи и разходи, включително за данъци) за годините на анализа (2020-2030) е в размер на 1,092 млрд. лв.

Резултати от финансовия анализ на вариант 3 „Реализация на проект за разширение на газопреносната инфраструктура между Турция и Сърбия и продължаване действието на съществуващия договор по отношение на транзита към Гърция и Република Македония“:

- Нетна настояща стойност (NPV) в размер на 2,869 млрд. лв., което показва, че бъдещите приходи от проекта, дисконтирани с нормата на възвръщаемост в размер на 4,14 %, надвишават САРЕХ и ОПЕХ с 2,869 млрд. лв.
- Индикативната изчислена счетоводна печалба след данъчно облагане (като разлика между очакваните приходи и разходи, включително за данъци) за 20-те години на експлоатация на новия проект и на транзитиране на количества природен газ към Гърция и Република Македония съгласно съществуващия договор до 2030 г. е в размер на 4,358 млрд. лв.

При съпоставката на данните от финансовите анализи на трите варианта за развитие на дейностите по пренос на природен газ извън територията на България, следва да бъдат отчетени следните факти и обстоятелства:

1. За целия разглеждан период очакваните приходи от Вариант 2: „Продължаване на съществуващия договор без изменения до 2030 г.“ (при който не се предвижда промяна на входната точка на природния газ, както и промяна в заявените капацитети към Турция, Гърция и Република Македония) са в размер на 2,468 млрд. лв., докато индикативните приходи от Вариант 1 са в размер на 9,685 млрд. лв., а тези от Вариант 3 достигат 9,748 млрд. лв.

2. При Вариант 2, предвиждащ продължаване на действащия договор до 2030 г., предвид изразената позиция от ООО "Газпром экспорт", съществуващата инфраструктура няма да се използва за пренос на природен газ с входна точка от Румъния и изходна точка към Турция (капацитет 14,0 млрд.м³/г). След изтичане срока на действащия договор, съществуващата инфраструктура би могла да бъде използвана, но вече ще бъде амортизирана. От друга страна, предвидената за изграждане допълнителна инфраструктура за транзитен пренос на природен газ, след експлоатацията от 20 години, ще бъде в състояние, позволяващо продължаваща експлоатацията без належащи значителни разходи за ремонти.

3. Финансовите индикатори за новия проект са изчислени за период от 20 години, а инфраструктурата ще може да се използва и след първоначалния 20-годишен период, като след този период годишната печалба за дружеството ще бъде по-висока, тъй като дълговото финансиране ще бъде изплатено.

4. Следва също така да се отчете фактът, че съгласно официалната позиция на ООО "Газпром экспорт", без промяна на действащия договор, има вероятност ООО "Газпром Экспорт" да не резервира капацитет в рамките на ангажиращата фаза 3 от процедурата Open Season и в резултат да не бъде осъществен проектът за „Разширение на газопреносната инфраструктура от българо-турската граница до българо-сръбската граница“.

5. Следва да се отбележи, че при реализацията на Вариант 2 съществува риск ООО "Газпром Экспорт" да спре да плаща таксите за неизползвания капацитет към Турция, в случай че в резултат от изменението на потоците не използва голяма част от него. В допълнение, в договора липсват клаузи за прекратяване, а арбитражът, в случай че ответник е ООО "Газпром Экспорт", е предвиден в Международния арбитражен съд към московската търговско-промишлена палата (и съгласно чл. 12 от Договора неговото решение е окончателно). Изброените факти показват, че съществуват значителни рискове и несигурност за получаването на значителна част от приходите, изчислени във Вариант 2 на финансовите анализи (транзитираните количества природен газ към Турция представляват 80 % от общите транзитирани количества през предходната година), като тази несигурност следва да се вземе предвид при взимането на решение за развитието на преноса на природен газ през територията на България.

6. Следва да се има предвид, че разгледаният Вариант 1 съдържа известна несигурност по отношение получаването на изчислените приходи за достъп и пренос на изходна точка Кулата/ Сидирокастро след предлагане на освободения капацитет на RBP, тъй като в следващите години се очаква да бъдат въведени в експлоатация

проекти за доставка на природен газ от различни източници, чрез които ще се предостави възможност за задоволяване на потреблението в Гърция по алтернативни маршрути, а пренесените количества през изходна точка Кула/ Сидирокастро представляват 91 % от общите пренесени количества за Гърция и Република Македония.

След преглед на анализиранияте варианти от стратегическа гледна точка, се открояват следните предимства на Вариант 3 :

- Запазване ролята на България на газовата карта на Европа за най-дълъг период (минимум до 2040 г.);
- Запазване ролята на България като основна държава, осигуряваща входни количества и търговия на природен газ, както и трансграничен пренос за региона и ЕС минимум до 2040 г.;
- Обезпечаване на сигурността на доставките на природен газ, не само за България, а и за Европа и региона за по-дълъг период;
- Развитие на пазара на природен газ в България и региона;
- Осигуряване на подходяща пазарна среда за организирана търговия на природен газ на пазарен принцип, в т.ч. след освобождаване на капацитети в резултат от реструктуриране на действащия дългосрочен договор;
- Създаване на ликвиден, конкурентен пазар на природен газ, като място за свободна търговия и сключване на сделки по прозрачен и недискриминационен начин, в т.ч. след освобождаване на капацитети в резултат от реструктуриране на действащия дългосрочен договор;
- Осигуряване на възможност за краткосрочна търговия на значителни обеми газ сключване на сделки по прозрачен и недискриминационен начин, чрез които да се достигне високо ниво на ликвидност на пазара на природен газ, в т.ч. след освобождаване на капацитети в резултат от реструктуриране на действащия дългосрочен договор;
- Диверсификация на доставките на природен газ, чрез осигуряване на допълнителни маршрути и източници на доставка;
- Създаване на условия за насърчаване на конкуренцията в полза на крайните клиенти, в т.ч. след освобождаване на капацитети в резултат от реструктуриране на действащия дългосрочен договор;

- Получаване на дългосрочни икономически ползи от развитието на пазара и конкурентната търговия с природен газ в резултат от факта, че при вариант 3 размерът на оперативната печалба е най-голям;
- Запазване на персонала на „Булгартрансгаз“ ЕАД, осигуряване на трудова заетост, икономически, социални, екологични ползи и устойчиво развитие за България и региона.

От стратегическа гледна точка, както и от финансова, реализацията на проекта за разширение на газопреносната система в участъка от българо-турската граница до българо-сръбската граница и продължаването изпълнението на съществуващия договор, с предложеното изменение съгласно Вариант 3, не само отговарят в по-пълна степен на настоящата геополитическа конюнктура, а и ще предоставят възможност на „Булгартрансгаз“ ЕАД да запази в дългосрочен план ключовата си роля на регионалния газов пазар, ще допринесат за развитието на дейността му и ще гарантират приходите от трансграничен пренос на природен газ през България и след 2030 г. (минимум до 2040 г.) в полза както на Дружеството, така и на държавата и обществото.

Във връзка с горното, анализът от финансова и стратегическа гледна точка показва, че към момента най-оптимален е посоченият Вариант 3.

Отчитайки напредналата фаза на реализация на проекта Турски поток и в контекста на изразените от Газпром позиции относно необходимо реструктуриране на съществуващия дългосрочен договор, реализацията на проекта за разширение на мрежата е необходимата и логична стъпка за запазване в дългосрочен план на стратегическите позиции на България на регионалния газов пазар и ще гарантира приходите от трансграничен пренос на природен газ през България и след 2030 г. в полза на държавата и обществото.

В контекста на развитието на проекта Турски поток и очакваната промяна на потоците природен газ в региона, отчитайки представената позиция на ООО „Газпром Експорт“, съществуващият договор за транзитен пренос следва да бъде реструктуриран, като част от пакета от необходими мерки и действия, целящи опазване на интересите на България и позиционирането ѝ като държава, развиваща конкурентен пазар на природен газ, чрез който се повишава сигурността на доставките и диверсификацията на източниците и маршрутите за доставка на природен газ на Балканския полуостров.

Измененията и допълненията на Енергийната стратегия на Република България до 2020 г. включват създаването на нов раздел VII, със следното наименование: Обезпечаване на сигурността на доставките, осигуряване на

ликвиден и конкурентен пазар на природен газ и развитие на газопреносната инфраструктура.

За достигане на идентифицираните стратегически цели за развитие на конкурентен пазар на природен газ в България, както и за обезпечаване на сигурността на доставките за страната и региона и обезпечаване получаването на дългосрочни икономически ползи, в отговор на изразените нужди и планове за развитие на участниците на регионалния газов пазар, допълненията на Стратегията предвиждат от страна на българския газопреносен оператор предприемане на пет конкретни мерки, свързани с: реализацията на проекта за разширение на газопреносната инфраструктура, в т.ч. и осигуряване на необходимия финансов ресурс; създаване на газова борса; придобиване на акционерно участие в изграждането на новия терминал за втечен природен газ (LNG терминал) в Александрополис, Гърция; предприемане на действия за реструктуриране на действащия дългосрочен договор за транзитен пренос с ООО „Газпром экспорт“.

Изменението и допълнението на Енергийната стратегия на Република България е разгледано и одобрено от Съвета за енергийна сигурност на 31.10.2018 година.

В изпълнение на решение № 847/22.11.2018 г. на Министерския съвет, приложено представям Ви изменението и допълнението на Енергийната стратегия на Република България до 2020 г. за разглеждане и приемане.

ПРИЛОЖЕНИЕ:

1. Решение № 847 от 22.11.2018 г. на Министерския съвет с приложение – Изменение и допълнение на Енергийната стратегия на Република България до 2020 г.;
2. Проект на Решение на Народното събрание.

С уважение,

ТЕМЕНУЖКА ПЕТКОВА

Министър на енергетиката

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 847

от 22 ноември 2018 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА
СТРАТЕГИЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ДО 2020 Г.

На основание чл. 4, ал. 2, т. 1 от Закона за енергетиката

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Одобрява изменение и допълнение на Енергийната стратегия на Република България до 2020 г. съгласно приложението.
2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме изменението и допълнението на стратегията по т. 1.
3. Министърът на енергетиката да представи изменението и допълнението на стратегията по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА

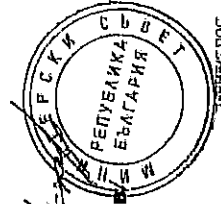
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ

"ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ":

/Алостал Миков

Енергийната стратегия на Република България до 2020г.

За надеждна, ефективна и по – чиста енергетика

В Енергийната стратегия на Република България до 2020г. (Стратегията), се правят следното изменение и допълнения:

I. Във въвеждащата част на Стратегията, със заглавие „ПОГЛЕД КЪМ 2020г.“, след думите, „България трябва да се позиционира стабилно на регионалната енергийна карта и да реализира възможностите за износ на електрическа енергия за страните от региона, включително Турция, Гърция, Италия и др.“, се добавя следният текст:

„За развитие на конкурентен пазар на природен газ, в контекста на европейските цели за изграждане на взаимосвързан и единен общоевропейски газов пазар, ще бъдат предприети действия за реализиране на концепция за изграждане на газоразпределителен център (хъб) на територията на България, която е в синхрон с проектите за развитие на Южния газов коридор и в пълно съответствие с плановете за развитие на газовата инфраструктура в Европа, в посока подобряване сигурността на доставките и диверсификацията на източниците и маршрутите на доставка на природен газ. Освен разширение на съществуващата газова инфраструктура, с цел осигуряване на необходимата пазарна среда за осъществяването на газов хъб в страната, ще бъде създадена ликвидна и функционираща газова борса.“

II. Създава се нов Раздел VII „ОБЕЗПЕЧАВАНЕ СИГУРНОСТТА НА ДОСТАВКИТЕ, ОСИГУРЯВАНЕ НА ЛИКВИДЕН И КОНКУРЕНТЕН ПАЗАР НА ПРИРОДЕН ГАЗ И РАЗВИТИЕ НА ГАЗОПРЕНОСНАТА ИНФРАСТРУКТУРА“ , със следното съдържание:

„Концепцията за изграждане на газоразпределителен център (хъб) на територията на България е основана на идеята от различни входни точки на газопреносната система да постъпват значителни количества природен газ от различни източници, с цел търгуването им на Хъба, както и за по-нататъшно транспортиране, като в същото време в тази точка се организира и пазарно място за търговия с газ (газова борса), където всеки пазарен участник би могъл да извършва сделки с природен газ на пазарен принцип.

Тази концепция ще се реализира чрез изпълнение на проект за изграждане на газов хъб „Балкан“, който е в съответствие с нуждите на региона, идентифицирани от Групата на високо равнище за газова свързаност на Централна и Югоизточна Европа (CESEC), както и от Европейската стратегия за Енергиен съюз. Създаването на газов хъб цели чрез изграждане на необходимата газопреносна инфраструктура да се свържат пазарите на природен газ на страните-членки в региона - България, Гърция, Румъния, Унгария, Хърватия, Словения и през тях пазарите на страните - членки от Централна и Западна Европа, както и на договарящите се страни от Енергийната общност - Сърбия, Украйна, Република Македония, Босна и Херцеговина и др., като по този начин допринесе за постигането на основните приоритети на европейската енергийна политика.

Реализацията на концепцията ще допринесе за достигане на следните стратегически цели:

- Запазване ролята на България на газовата карта на Европа;
- Запазване ролята на България като основна държава, осигуряваща входни количества и търговия на природен газ, както и трансграничен пренос за региона и ЕС;
- Обезпечаване на сигурността на доставките на природен газ, не само за България, а и за Европа и региона;

- Развитие на пазара на природен газ в България и региона;
- Осигвяване на подходяща пазарна среда за организирана търговия на природен газ на пазарен принцип;
- Създаване на ликвиден, конкурентен пазар на природен газ, като място за свободна търговия и сключване на сделки по прозрачен и недискриминационен начин;
- Осигуряване на възможност за краткосрочна търговия на значителни обеми газ сключване на сделки по прозрачен и недискриминационен начин, чрез които да се достигне високо ниво на ликвидност на пазара на природен газ;
- Диверсификация на доставките на природен газ, чрез осигуряване на допълнителни маршрути и източници на доставка;
- Създаване на условия за насърчване на конкуренцията в полза на крайните клиенти;
- Получаване на дългосрочни икономически ползи от развитието на пазара и конкурентната търговия с природен газ.

За достигането на идентифицираните стратегически цели за развитие на конкурентен пазар на природен газ в България, както и за обезпечаване на сигурността на доставките за страната и региона и обезпечаване получаването на дългосрочни икономически ползи, в отговор на изразените нужди и планове за развитие на участниците на регионалния газов пазар, от страна на българския газопреносен оператор „Булгартрансгаз“ ЕАД да бъдат предприети следните основни дейности:

1. До края на 2018 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД да предприеме всички необходими действия, при спазване на приложимото българско и общностно законодателство, за реализация на проекта за разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД от българо – турската граница до българо – сръбската граница“, в това число от „Булгартрансгаз“ ЕАД по реда на Закона за обществените поръчки да бъдат стартирани обществени поръчки с цел изграждане до края на 2019г. на допълнителна линейна газопреносна инфраструктура на територията на Република България за обект "Разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД паралелно на северния (магистрален) газопровод до българо-сръбска граница".
2. До края на 2018 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД да предприеме всички необходими действия за създаване на газова борса за осигуряване на подходяща пазарна среда за осъществяване на газов хъб „Балкан“ чрез учредяване на дъщерно дружество.
3. До края на 2018 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД да предприеме необходимите действия за започване на процедура за придобиване на акционерно участие в изграждането на новия терминал за втечен природен газ (LNG терминал) в Александруполис, Гърция
4. До края на 2018 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД да предприеме необходимите действия за реструктуриране на действащия дългосрочен договор с ООО „Газпром экспорт“, в съответствие с което ООО „Газпром экспорт“ да освободи резервирания капацитет от входна точка Негру вода до изходна точка Малкочлар, считано от пуска в експлоатация на проекта за допълнителен капацитет на границата България/Турция и България/Сърбия, само и единствено в случай, че този допълнителен капацитет бъде дългосрочно резервиран (15/20 г.) в рамките на прозрачна процедура и заплащан от ООО „Газпром экспорт“, при сключване на нов договор за пренос.
5. „Булгартрансгаз“ ЕАД да предприеме всички необходими действия, при спазване на приложимото българско и общностно законодателство, за осигуряване на необходимия финансов ресурс за изпълнение на проект за „Разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД от българо – турската граница до българо – сръбската граница“, за създаване на ликвидна и

функционираща газова борса и за осигуряване на акционерно участие на „Булгартрансгаз“ ЕАД в изграждането на новия терминал за втечен природен газ (LNG терминал) в Александрополис, Гърция

III. Настоящият Раздел VII на Стратегията става Раздел VIII.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

РЕШЕНИЕ №

**ЗА ПРИЕМАНЕ НА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА
СТРАТЕГИЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ДО 2020 Г.**

**Народното събрание на основание чл. 3, ал. 2 от Закона за
енергетиката**

Р Е Ш И :

Приема изменение и допълнение на Енергийната стратегия на Република България до 2020г. (Приложение).

Решението е прието от 44-то Народно събрание на2018г. и е подпечатано с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА